

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9 września 2020 r. Sąd Rejonowy w Belchatowie po rozpoznaniu w dniu 9 września 2020 r. na rozprawie sprawy z wniosku M. W. z udziałem A. W. (1) o zmianę wyroku rozwodowego w przedmiocie władzy rodzicielskiej i sposobu jej wykonywania

postanowił:

1. pozbawić A. W. (1) władzy rodzicielskiej wobec jego małoletnich dzieci W. W. (1) urodzonej (...) i A. W. (2) urodzonego (...);
2. zasądził od uczestnika A. W. (1) na rzecz wnioskodawczyni M. W. kwotę 340,00 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 240,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego.

Podstawę powyższego postanowienia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i zarazem rozważania Sądu Rejonowego:

Ze związku małżeńskiego M. W. i A. W. (1) pochodzą małoletni W. W. (1) ur. (...) i A. W. (2) ur. (...)

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. wydanym w dniu 21.09.2016 r. w sprawie IC 869/16 rozwiązano przez rozwód związek małżeński uczestników. W orzeczeniu tym wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi W. i A. rodz. W. powierzono obojgu rodzicom oraz ustalono miejsce pobytu dzieci w każdorazowym miejscu zamieszkania matki. Zasądzono od A. W. (1) na rzecz dzieci alimenty w kwotach po 600 zł miesięcznie.

Sąd nie orzekł o kontaktach ojca z dziećmi. Nie zostały one także ustalone przez samych uczestników, co doprowadziło do tego, że przez okres ok. 3 lat dzieci nie spotykały się z ojcem. A. W. (1) nawiązał osobisty kontakt z synem w czerwcu 2019 r. Od tego czasu widział się z dzieckiem kilkakrotnie. Natomiast do spotkania uczestnika z córką nie doszło ani razu.

A. W. (1) nie zabiega o uzyskanie informacji dotyczących stanu zdrowia dzieci. Nie dowiaduje się również o ich postępy w nauce, nie uczestniczy w życiu szkolnym dzieci.

Uczestnicy nie rozmawiają ze sobą w sprawach małoletnich, brak jest między nimi motywacji do współpracy.

A. W. (1) powtórnie ożenił się. Jak podał nie zaprosił dzieci na ślub, ponieważ nie został zaproszony na uroczystość I komunii syna.

Od czerwca 2016 r. małoletni W. i A. rodz. W. wychowują się pod bezpośrednią opieką matki. Od czasu rozstania rodzice dzieci nie współpracują ze sobą, ich wzajemne relacje i komunikacja są silnie zaburzone. Osobą realizującą zadania rodzicielskie i podejmującą decyzje w sprawach małoletnich jest wnioskodawczym.

M. W. jest związana uczuciowo z dziećmi i sprawuje nad nimi codzienną opiekę, której jakość nie budzi zastrzeżeń.

A. W. (1) deklaruje więź emocjonalną z dziećmi, jego działania nie potwierdzają jednak tej deklaracji. Uczestnik od czasu rozstania stron wykazuje bierność rodzicielską oraz wycofanie w sprawach dotyczących dzieci. Przyjmuje wobec siebie mało kryty W. i A. rodz. W.. Czynną postawę cedując na innych przyczyny zaistniałej sytuacji. W niewystarczającym stopniu rozpoznaje potrzeby dzieci, prezentując małe rozumienie ich przeżyć oraz małą empatię wobec nich.

Obecnie małoletni odmawiają kontaktu z ojcem.

Sąd Rejonowy zważył, iż wniosek jest zasadny.

Władza rodzicielska według kodeksu rodzinnego i opiekuńczego to przede wszystkim zespół obowiązków rodziców względem dziecka. Uprawnienia rodziców w stosunku do dziecka są niejako wtórnym składnikiem tej władzy (por. art. 95§1i97§1 kro).

Zgodnie z art. 111 § 1 kro jeżeli rodzice nadużywają władzy rodzicielskiej lub w sposób rażąco zaniedbują swe obowiązki względem dzieci sąd opiekuńczy pozbawi rodziców władzy rodzicielskiej.

W przedmiotowej sprawie została spełniona druga przesłanka wskazana ww. przepisie. Stwierdzić należy iż uczestnik w sposób rażąco zaniedbuje swoje obowiązki rodzicielskie względem małoletnich W. i A. rodz. W.. A. W. (1) od czerwca 2016 r. wykazuje bierność rodzicielską. Nie uczestniczy w wychowywaniu dzieci, nie dąży do uzyskiwania informacji dotyczących stanu zdrowia dzieci, ich postępów w nauce. W związku z tym uczestnik nie posiada żadnej wiedzy na temat dzieci, ich rozwoju. Co więcej od czasu rozvodu nie zabiegał o kontakty z nimi. Okoliczność ta doprowadziła do tego, że zarówno córka jak i syn stanowczo odmawiają spotkania z nim.

Wskazywane przez A. W. (1) przyczyny takiego stanu rzeczy nie zasługują na uwzględnienie. W ocenie Sądu zaniedbania rodzicielskie uczestnika nie są skutkiem obiektywnych czynników zewnętrznych lecz postawy A. W. (1). Uczestnik przyczynił się do zaistnienia sytuacji dopatruje się w zachowaniu innych, nie zauważając przy tym swojej odpowiedzialności za obecny stan relacji z dziećmi (okoliczność tę potwierdzili w swojej opinii biegli).

Na koniec zauważyć należy, iż A. W. (1) w trakcie toczącego się postępowania nie poczynił żadnych starań, by zmienić istniejący stan rzeczy. Okoliczność ta wskazuje jednoznacznie, iż nie ma podstaw dla wysnucia pozytywnej prognozy prawidłowego wypełniania obowiązków wynikających z władzy rodzicielskiej przez uczestnika.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w punkcie 1 sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto w oparciu o art. 520§3 kpc.

Powyższe postanowienie zaskarżył w całości uczestnik.

Apelacja zaskarżonemu postanowieniu zarzuca:

1) naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez ich błędne zastosowanie, a mianowicie:

a) art. 111 § 1 k.r.o. poprzez bezpodstawne przyjęcie przez Sąd iż Uczestnik w sposób rażąco zaniedbuje obowiązki rodzicielskie względem dzieci i pozbawienie Uczestnika na tej podstawie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi pomimo, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika rażące zaniedbywanie obowiązków Uczestnika wobec małoletnich dzieci, Sąd Rejonowy oddalił zaś wnioski dowodowe pozwalające na przeciwstawienie się przez Uczestnika tejże teorii;

2) naruszenie przepisów postępowania, mające istotne znaczenie dla sprawy, a

mianowicie:

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zgromadzonego materiału dowodowego i bezpodstawne przyjęcie, iż:

- Uczestnik po rozwodzie z Wnioskodawczynią nie czynił starań o wykonywanie władzy rodzicielskiej nad wspólnymi małoletnimi dziećmi, podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego jednoznacznie wynika, iż Uczestnik takie starania czynił, jednak spotkał się ze zdecydowanym oporem ze strony Wnioskodawczyni,

- Uczestnik po rozwodzie nie dążył do uzyskiwania informacji dotyczących dzieci, w tym stanu zdrowia dzieci, ich postępów w nauce, podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, iż Uczestnik starał się pozyskiwać takie informacje,

- Uczestnik po rozwodzie nie zabiegał o kontakt z małoletnimi dziećmi, podczas gdy Uczestnik faktycznie zabiegał o te kontakty a także złożył do sądu wnioski o ustalenie kontaktów z małoletnimi, który jest w referacie sędziego wydającego zaskarżone postanowienie,

- Uczestnik w trakcie trwania toczącego się postępowania nie poczynił żadnych starań, by zmienić istniejący stan rzeczy, podczas gdy Uczestnik dążył do spotkań z dziećmi, odbudowania i pogłębienia więzi z małoletnimi,

- brak jest podstaw do wysnucia pozytywnej prognozy prawidłowego wypełniania obowiązków wynikających z władzy rodzicielskiej przez Uczestnika, podczas gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie da się wysnuć negatywnej prognozy. Uczestnik wypełnia swoje obowiązki rodzicielskie, łoży na utrzymanie dzieci, stara się odbudować więź z dziećmi i w żaden nie utrudnia Wnioskodawczyni wykonywania władzy rodzicielskiej nad wspólnymi małoletnimi dziećmi;

b) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zgromadzonego materiału dowodowego i brak wzięcia pod uwagę, iż:

- Uczestnik regularnie płaci alimenty i ponosi część kosztów utrzymania małoletnich dzieci,

- Uczestnik podjął walkę o możliwość kontaktów, jak również odbudowy i pogłębienia więzi z dziećmi, zarówno faktyczną jak i formalną - poprzez złożenie wniosku o ustalenie kontaktów z małoletnimi i liczne próby nawiązania kontaktów małoletnimi,

- Wnioskodawczyni od dnia rozstania Uczestników uniemożliwiła Uczestnikowi kontakt z małoletnimi dziećmi i wywarła negatywny wpływ na dzieci, a zwłaszcza córkę, który doprowadził do negowania przez dzieci potrzeby kontaktów z ojcem,

c) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

- brak dokonania przez Sąd analizy całości dokumentacji przedłożonej przez Uczestnika w odpowiedzi na wniosek,

- oparcie rozstrzygnięcia w głównej mierze na zeznaniach Wnioskodawczyni nieopartych jakimikolwiek dokumentami czy zeznaniami świadków z pominięciem dowodu z zeznań Uczestnika, dokumentacji przedłożonej przez Uczestnika oraz zeznań świadków zgłoszonych przez Uczestnika,

d) art. 327 § 1 k.p.c. poprzez sporządzenie przez Sąd uzasadnienia bez wskazania faktów, które Sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej;

Apelujący wnosil o:

1 a) uchylenie postanowienia w całości i przekazanie sprawy w całości Sądowi Rejonowemu w Bełchatowie do ponownego rozpoznania z uwagi na nierozpoznanie przez Sąd Rejonowy istoty sprawy, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego, ewentualnie

b) zmianę wyroku w całości poprzez oddalenie wniosku Wnioskodawczyni oraz zasądzenie od Wnioskodawczyni na rzecz Uczestnika kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa pełnomocnika za obie instancje, według norm przepisanych;

2. Ponadto na podstawie art. 380 k.p.c. wnosil o rozpoznanie przez Sąd II Instancji postanowienia Sądu I Instancji z 9 września 2020 r. oddalającego wniosek Uczestnika, zgłoszony w odpowiedzi na wniosek z dnia 30 września 2020 r. o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków:

a) E. M. (1) (adres: Osiedle (...); (...)-(…) B.)

b) A. P. (obecnie W.) (adres: Osiedle (...); (...)-(…) B.) celem udowodnienia braku zaniedbywania przez Uczestnika obowiązków wobec małoletnich dzieci, wykonywania oraz zakresu wykonywania przez Uczestnika obowiązków wobec małoletnich dzieci, rażącego utrudniania, a wręcz uniemożliwiania przez Wnioskodawczynię Uczestnikowi kontaktu z małoletnimi dziećmi jak również kreowania przez Wnioskodawczynię skrajnie negatywnego wizerunku Uczestnika w oczach małoletnich dzieci Uczestników postępowania oraz stosunku małoletnich dzieci do Uczestnika.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja uczestnika jest częściowo zasadna.

Ma rację skarżący stwierdzając, że w realiach rozpoznawanej sprawy nie było powodów, ażeby pozbawić go w całości władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi.

Ingerencja Sądu w relacjach pomiędzy rodzicami a dziećmi winna być ostrożna i poprzedzona wnikliwą oceną zebranego w sprawie materiału dowodowego. Pozbawienie władzy rodzicielskiej winno być traktowane jako ostateczność kiedy władzy tej nie można ukształtować w mniej dotkliwy sposób.

Postępowanie rodzica w zakresie wykonywania władzy rodzicielskiej musi być nacechowane istotnymi nagannymi zachowaniami wobec dziecka, które w całości może prowadzić do pozbawienia tej władzy.

Istniejąca nieudolność i ocenione negatywnie postępowanie rodzica, które nie przybiera cech rażącego nie jest wystarczające.

Brak drastyczności zachowań ojca nie może skutkować pozbawieniem władzy rodzicielskiej.

Podstaw do uwzględnienia w całości żądania wnioskodawczyni- wbrew stanowisku Sądu Rejonowego- nie można upatrywać w zebranym w sprawie materiale dowodowym.

W opinii z dnia 5 lutego 2020 roku (por. k.90 in) OZSS stwierdził, że małoletnia przeżywa negatywne emocje związane z osobą ojca. Syn uczestnika na co wskazują biegli przeżywa brak kontaktów z ojcem. Od czasu rozstania rodziców nie ma między nimi odpowiedniej współpracy.

Relacje te są silnie zaburzone. Rodzice ważne kwestie dotyczące dzieci rozstrzygają wyłącznie na drodze sądowej. Uczestnik deklaruje więź emocjonalną z dziećmi. Od pewnego czasu okazuje bierność rodzicielską.

Z opinii tej nie wynika, że skarżący przejawia rażące naganne zachowania wobec dzieci. Akta sprawy wskazują, że realizuje wobec nich obowiązek alimentacyjny. Brak obecnie kontaktów to też rezultat tego, że spotkań z ojcem nie pragną dzieci. Na nieistnienie silnie negatywnych zachowań uczestnika wskazują także świadkowie: E. M. i A. W., przesłuchani podczas rozprawy apelacyjnej w dniu 25 lutego 2021 roku. Złożone do akt sprawy sprawozdania i wywiady kuratorskie również nie wskazują na rażąco negatywne zachowanie uczestnika.

Z tych więc przyczyn w przedstawnym zakresie należało uwzględnić apelację (art. 386 § 1 kpc).

Nie było jednakże podstaw, ażeby utrzymać w pełnym zakresie władzę rodzicielską.

Strony od dłuższego czasu nie mieszkają razem. Żyją w rozłączeniu. Dzieci przebywają w miejscu zamieszkania matki, która sprawuje bieżącą nad nimi opiekę. Choćby już ów fakt przemawia za ograniczeniem uczestnikowi władzy rodzicielskiej.

Z w/w opinii wynika nadto, że uczestnik wykazuje bierność rodzicielską oraz wycofanie w sprawach dotyczących dzieci. W sytuacjach trudnych stosuje strategie zaradcze.

Przyjmuje wobec siebie mało krytyczną postawę cedując na innych przyczyny zaistniałej sytuacji. Nie szuka w sobie odpowiedzialności za obecny stan relacji z dziećmi.

Powyższe zachowanie dodatkowo uzasadnia przekonanie, iż jego władza rodzicielska winna być ograniczona do współdecydowania w istotnych sprawach dotyczących dzieci takich jak wybór szkoły, sposób leczenia w poważnych schorzeniach, organizacji wypoczynku (art. 107, art. 108 i art. 111 krio).

Mając to na uwadze na podstawie art. 385 kpc apelację w pozostałej części należało oddalić.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 520 § 1 kpc.

Jarosław Gołębiowski

Stanisław Łęgosz Dariusz Mizera